

Lista opisowa odmian roślin rolniczych

Bobowate
drobnonasienne
i wiechlinowate

Słupia Wielka, 2026

COBORU

Centralny Ośrodek Badania
Odmian Roślin Uprawnych

Słupia Wielka 34
PL 63-022 Słupia Wielka
tel.: (+48) 61 285 23 41
faks.: (+48) 61 285 35 58
email sekretariat@coboru.gov.pl

Dyrektor
prof. dr hab. Henryk Bujak

Zakład Badania i Oceny Wartości Gospodarczej Odmian
Kierownik Zakładu
dr inż. Tomasz Lenartowicz

Opracowanie
dr inż. Justyna Niedziela

Redakcja merytoryczna
dr inż. Tomasz Lenartowicz
mgr inż. Jacek Broniarz

Rozpowszechnienie danych zawartych publikacji z podaniem
COBORU jako źródło informacji

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. BOBOWATE DROBNONASIENNE	9
2.1. Esparceta siewna.....	12
2.2. Koniczyna.....	14
2.3. Koniczyna biała.....	14
2.4. Charakterystyka odmian koniczyny białej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026.....	16
2.5. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona).....	16
2.6. Charakterystyka odmiany koniczyny łąkowej (czerwonej) wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026.....	19
2.7. Lucerna.....	20
2.8. Charakterystyka odmian lucerny siewnej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026.....	21
2.9. Lucerna mieszańcowa.....	24
3. WIECHLINOWATE	26
3.1. Festulolium.....	29
3.2. Kostrzewa czerwona.....	30
3.3. Kostrzewa łąkowa.....	32
3.4. Kostrzewa trzcinowa.....	34
3.5. Charakterystyka odmiany kostrzewy trzcinowej wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026.....	35
3.6. Kupkówka pospolita.....	36
3.7. Tymotka łąkowa.....	38
3.8. Życica trwała (rajgras angielski).....	40
3.9. Charakterystyka odmian życicy trwałej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026.....	43
3.10. Życica wielokwiatowa.....	44
3.11. Charakterystyka odmiany życicy wielokwiatowej wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026.....	47
3.12. Życica wielokwiatowa westerwoldzka (rajgras holenderski).....	47
4. Lista zachowujących odmiany oraz reprezentantów zachowujących	49

1. Wstęp

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku oraz ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie realizuje zadania państwa m.in. w zakresie badania i rejestracji odmian roślin oraz porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO).

Realizując powyższe zadania COBORU sporządza i udostępnia informacje o odmianach wpisanych do Krajowego rejestru (KR), w tym opisy urzędowe odmian wpisanych do KR, ustala, w porozumieniu z samorządem województwa i izbą rolniczą, listy odmian niektórych gatunków zalecanych do uprawy na obszarze województwa oraz opracowuje listy opisowe odmian, w których umieszcza się informacje o plonach, cechach jakościowych i użytkowych odmian.

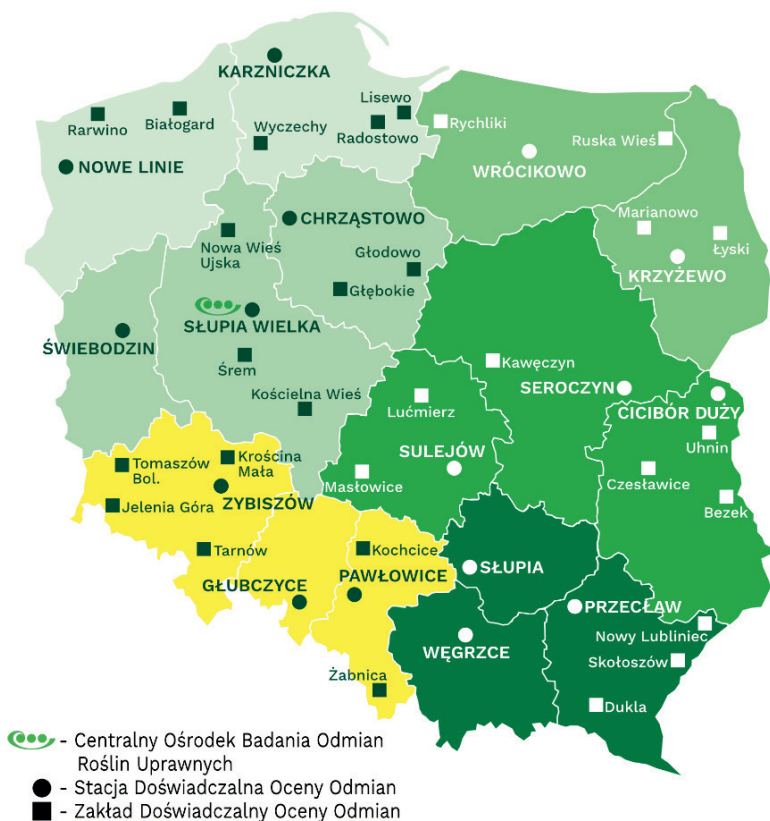
Prezentowana *Lista* jest jedną z siedmiu corocznie wydawanych publikacji dotyczących odmian podstawowych gatunków lub grup roślin rolniczych.

Odmiana jest uznawana za jeden z głównych czynników warunkujących wzrost produkcji roślinnej we współczesnym rolnictwie. Postęp biologiczny osiągany jest drogą zamierzonych zmian genetycznych, mających na celu poprawę określonych właściwości rolniczych i użytkowych odmian. Najczęściej odnoszony jest do wzrostu plonowania, ale obejmuje również wiele innych cech stanowiących o wartości gospodarczej odmian (WGO) – w szczególności jakość paszową plonu oraz odporność lub tolerancję na różne czynniki biotyczne (choroby, szkodniki) i abiotyczne (niskie i wysokie temperatury, zakwaszenie gleby, niedobór i nadmiar opadów, okresowe zalanie itp.), ograniczające plonowanie. Pożądaną właściwością nowych odmian jest również możliwość szybkiej regeneracji po ustąpieniu stresu. Jest to istotne w obliczu zmieniającego się klimatu i coraz częściej występujących ekstremalnych zjawisk pogodowych. Niektóre właściwości odmian mogą świadczyć również o ich większej lub mniejszej przydatności do niskonakładowych czy ekologicznych systemów produkcji.

Udoskonalone w pracach hodowlanych odmiany powinny przyczynić się w pierwszej kolejności do racjonalizacji (zmniejszenia) poziomu nawożenia mineralnego oraz ograniczenia liczby zabiegów ochrony roślin, by jak najlepiej spełniać oczekiwania integrowanych systemów ochrony i produkcji roślin. Oczekuje się, że nowe odmiany będą lepiej wykorzystywały składniki pokarmowe znajdujące się w glebie oraz cechowały się dużą odpornością na najważniejsze choroby, a także niektóre szkodniki. Takie

odmiany roślin bobowatych drobnonasiennych i wiechlinowatych będą ważnym elementem pozwalającym sprostać założeniom strategii KE „od pola do stołu” oraz „na rzecz bioróżnorodności”.

Urzędowe badania wartości gospodarczej odmian (WGO) przed wpisaniem do Krajowego rejestru (KR) prowadzone są wyłącznie w sieci stacji (SDOO) i zakładów (ZDOO) doświadczalnych oceny odmian (rys. 1). Również doświadczenia realizowane okresowo w ramach systemu Porejstrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO) z bobowatymi drobnonasiennymi i wiechlinowatymi prowadzone są w wybranych punktach doświadczalnych znajdujących się w strukturze COBORU.

Rys. 1. Rozmieszczenie stacji i zakładów doświadczalnych oceny odmian

Wszystkie doświadczenia dla poszczególnych gatunków prowadzone są według jednolitych metodyk, które podlegają bieżącej weryfikacji merytorycznej i w miarę potrzeby są aktualizowane. Nowe wersje metodyk badania WGO bobowatych drobnonasiennych w uprawie na zieloną masę (WGO-R/P/17/2020) i wiechlinowatych w uprawie na zieloną masę (WGO-R/P/19/2020), zostały opracowane i są stosowane od sezonu wegetacyjnego 2021 roku.

Należy podkreślić dużą zależność kształtowania się właściwości odmian od warunków środowiska, w jakich są uprawiane. Oznacza to, że w określonych warunkach (zwłaszcza skrajnie odmiennych) różnice między odmianami mogą znacznie odbiegać od tych podanych w niniejszym opracowaniu. W szczególności dotyczy to podstawowej cechy, jaką jest plon, gdyż jest to cecha warunkowana poligenicznie, zależna od wielu właściwości odmian. Różne czynniki (np. susza, okresy chłódów i upałów, presja określonych chorób itp.) mogą znacznie zróżnicować plonowanie odmian w poszczególnych lokalizacjach w danym roku lub w kolejnych sezonach wegetacyjnych.

Prezentowana *Lista opisowa odmian roślin rolniczych 2026. Bobowate drobnonasienne i wiechlinowate*, obejmuje wszystkie ważne gospodarczo gatunki bobowatych drobnonasiennych (esparceta siewna, koniczyna biała, koniczyna łąkowa, lucerna mieszańcowa, lucerna siewna) i wiechlinowatych (festulium, kostrzewa czerwona, kostrzewa łąkowa, kostrzewa trzcinowa, kupkówka pospolita, tymotka łąkowa, życica trwała, życica wielokwiatowa i życica wielokwiatowa westerwoldzka). *Lista* zawiera ogólne informacje o poszczególnych gatunkach, ich znaczeniu, aktualnych problemach specyficznych dla gatunku. Dla poszczególnych gatunków bobowatych drobnonasiennych i wiechlinowatych zamieszczono wykazy odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru odmian (KR) na dzień 30 kwietnia 2026 roku. We wszystkich tabelach z wykazem odmian pastewnych, kolejność odmian podano alfabetycznie. Opracowanie zawiera także opisy nowych odmian niektórych gatunków (łącznie 14) wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026. Opisy nowych odmian sporządzono w oparciu o wyniki doświadczeń rejestrowych z lat 2023-2025. W tabelach 1 podano także bardzo ważną informację dla producentów rolnych, tj. o krajowej lub wspólnotowej ochronie prawnej poszczególnych odmian.

Informacje ogólne niekiedy uzupełnione są graficznie, co daje pogląd na zagadnienia ogólniejsze, dotyczące poszczególnych gatunków lub grup

roślin. *Listę* zamyka wykaz adresowy zachowujących – w przypadku odmian krajowych i niektórych zagranicznych lub ich reprezentantów – dla odmian zagranicznych. W zdecydowanej większości przypadków zachowującymi odmiany krajowe są ich hodowcy, czyli właściciele.

Autorami *Listy* są specjaliści Pracowni WGO Roślin Pastewnych Oleistych i Włóknistych, Zakładu Badania i Oceny Wartości Gospodarczej Odmian COBORU. Przy opracowywaniu *Listy* korzystano przede wszystkim z wyników własnych badań wartości gospodarczej odmian, uzupełniając je o niektóre cechy morfologiczne (Zakład Badania i Oceny Odrębności, Wyrównania i Trwałości Odmian) oraz dane o ochronie prawnej odmian i ich zachowujących/reprezentantach (Biuro Rejestracji i Ochrony Praw do Odmian).

Autorzy *Listy* wyrażają przekonanie, że będzie ona pomocna w podejmowaniu korzystnych decyzji na różnych szczeblach funkcjonowania odmiany (nasiennictwo, produkcja rolna, chów zwierząt) oraz przybliży najbardziej istotne problemy dotyczące zaprezentowanych gatunków roślin rolniczych.

A close-up photograph of a Bobowate drobnonasienne plant. The image shows several green stems with pinnate leaves and clusters of small, vibrant purple flowers. The background is a soft-focus field of similar plants under a clear sky. The text 'BOBOWATE DROBNONASIENNE' is overlaid in the bottom right corner in a bold, white, sans-serif font with a black outline.

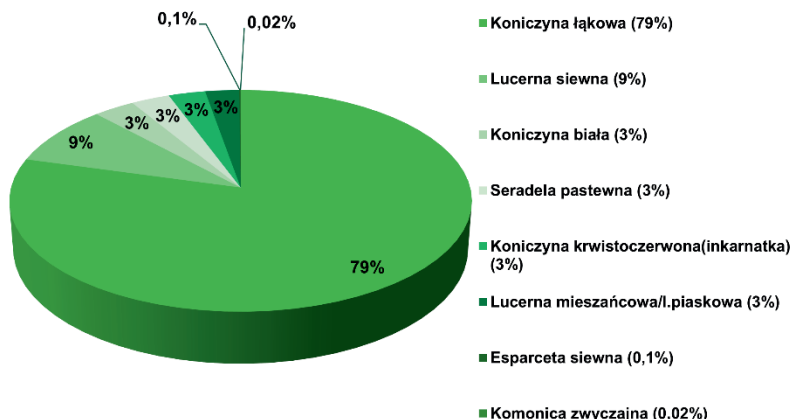
**BOBOWATE
DROBNONASIENNE**

2. BOBOWATE DROBNONASIEENNE

Genne walory gospodarcze roślin bobowatych (motylkowatych) drobnonasiennych wynikają przede wszystkim z ich dużej wartości pastewnej, a także przedplonowej. Są one źródłem wartościowej paszy dla zwierząt gospodarskich, zwłaszcza przeżuwaczy, która pozyskiwana jest w ciągu całego sezonu wegetacyjnego poprzez kilkukrotny zbiór zielonki. Możliwość jej konserwowania w postaci siana, sianokiszonki lub kiszonki, zapewnia paszę w gospodarstwie przez cały rok. Uprawa roślin bobowatych daje możliwość pozyskiwania dużych plonów wartościowego białka, przy zredukowanym do minimum stosowaniu nawozów azotowych. Wynika to ze zdolności tej grupy roślin do syntetyzowania azotu atmosferycznego dzięki symbiozie korzeni z bakteriami brodawkowymi z rodzaju *Rhizobium*. Dlatego nakłady na ich uprawę są zdecydowanie mniejsze w porównaniu do innych roślin pastewnych. Włączenie roślin motylkowatych drobnonasiennych w zmianowanie pozwala zmniejszyć dawki nawożenia azotowego również pod rośliny następcze, gdyż azot jest w glebie gromadzony i następnie stopniowo uwalniany z resztek poźniwnych. Dodatni wpływ na plonowanie innych roślin uwidacznia się jeszcze dość wyraźnie w ciągu kolejnych dwóch, trzech lat. Ze względu na korzystny wpływ roślin bobowatych na żyzność i strukturę gleby, w której pozostawiają duże ilości masy organicznej, azotu i wapnia, są bardzo ważnym elementem płodozmianu. Przy bardzo dużym udziale zbóż w strukturze zasiewów, wprowadzenie do zmianowania bobowatych drobnonasiennych działa korzystnie na rozwój mikroflory i fauny glebowej, a tym samym na stan fitosanitarny gleb i polepsza zdrowotność roślin po nich uprawianych.

Prócz siewów jednogatunkowych (czystych), niektóre gatunki bobowatych drobnonasiennych wykorzystuje się w uprawie polowej w mieszankach z trawami. Mieszanki takie wierniej plonują niż poszczególne ich komponenty wysiane osobno. Uzyskana pasza jest bardziej zrównoważona pod względem wartości energetycznej oraz zawartości białka i chętnie zjadana przez zwierzęta. Zasiewy mieszane uprawiane w plonie głównym można włączyć do zmianowania na jeden, dwa, a nawet kilka lat użytkowania. Możliwym rozwiązaniem stosowanym w praktyce jest wsiewka mieszanek motylkowato-trawiastych w zboża jare, zwłaszcza w jęczmień. Niektóre gatunki, takie jak: koniczyna biała, komonica zwyczajna, koniczyna białoróżowa (szwedzka), stanowią bardzo wartościowy składnik runi trwałych łąk i pastwisk.

W Polsce największe znaczenie w uprawie mają koniczyna łąkowa (czerwona) i lucerna siewna. W roku 2025 plantacje nasienne odmian koniczyny łąkowej zajmowały powierzchnię 7709 ha co stanowi 79% ogólnej powierzchni zakwalifikowanych plantacji nasiennych bobowatych drobnonasiennych (rys. 1). Pozostałe gatunki (lucerna siewna i lucerna mieszańcowa, koniczyna biała, seradela pastewna, koniczyna krwistoczerwona, oraz inne) reprodukowano na powierzchni 2014 ha, co stanowi jedynie 21%.

Rys. 1. Struktura powierzchni zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin bobowatych drobnonasiennych w roku 2025 (wg PIORiN) (100=9723 ha)

W roku 2025 powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin bobowatych drobnonasiennych wyniosła 9723 ha i w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła o 31%. Było to spowodowane wzrostem produkcji nasion koniczyny łąkowej (zwiększenie powierzchni plantacji nasiennych o 1712 ha).

Tabela 1

Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych gatunków bobowatych drobnonasiennych w latach 2022-2025 wg PIORiN (ha)

Lp.	Gatunek	2025	2024	2023	2022
1	Koniczyna łąkowa (czerwona)	7709	5997	4535	4411
2	Lucerna siewna	850	258	388	401
3	Koniczyna biała	316	273	331	425
4	Seradela pastewna	298	400	537	108
5	Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	281	231	116	105
6	Lucerna mieszańcowa	259	208	69	77
7	Esparceta siewna	9	3	0,3	2,0
8	Komonica zwyczajna	2	3	1	5
9	Rutwica wschodnia	-	1	0,5	-
10	Koniczyna białoróżowa (szwedzka)	-	52	-	26
RAZEM		9723	7425	5979	5560

Areale uprawy poszczególnych gatunków bobowatych drobnonasiennych na nasiona podawane przez PIORiN dotyczą jedynie terytorium Polski. Nie obejmują one produkcji nasiennej prowadzonej na zlecenie polskich jednostek hodowli za granicą. W przypadku odmian zagranicznych, nasiona dostępne na polskim rynku nasiennym w większości przypadków pochodzą z importu. Przykładowo, gatunkiem którego rozmiary produkcji nasiennej nie odzwierciedlają faktycznego zapotrzebowania rynku jest lucerna siewna, reprezentowana prawie w całości przez odmiany zagraniczne. Innymi przyczynami trudności w nasiennictwie w tej grupie roślin są mała opłacalność i tym samym duże ryzyko ekonomiczne produkcji nasiennej, wynikające również z częstego niepowodzenia uprawy na nasiona tych gatunków.

2.1. **Esparceta siewna**

Esparceta siewna (zwana również sparcetą siewną) w postaci zielonki i siana jest źródłem wysokiej jakości lekkostrawnej paszy, bogatej w składniki pokarmowe. Może być stosowana w żywieniu bydła, koni oraz trzody chlewnej, nadaje się również do skarmiania młodych zwierząt. Dzięki obecności skondensowanych tanin w liściach, zielonka z esparcety nie wywołuje wzdęć u przeżuwaczy. Gatunek jest również cenną rośliną miododajną.

Rośliny esparcety siewnej są długotrwałe, o znacznie dłuższym okresie użytkowania niż lucerna. Na odpowiednich dla niej glebach może być użytkowana nawet kilkanaście lat. W latach użytkowania rośliny kosi się w pierwszym odroście w początku kwitnienia.

Esparceta siewna dobrze rośnie i rozwija się na glebach wapiennych (rędzinach) o pH wyższym od 7,3. Nie powinna być uprawiana na glebach kwaśnych, podmokłych, ciężkich i zbyt piaszczystych. Preferuje stanowiska ciepłe i dobrze nasłonecznione. Wykształca dobrze rozbudowany, palowy system korzeniowy (o głębokości sięgającej nawet kilku metrów) co sprawia że dobrze znosi nawet dłużej trwającą suszę i można ją z powodzeniem uprawiać na glebach ubogich i suchych, gdzie pełni również rolę przeciwozyjną.

Najbardziej odpowiednim przedplonem dla esparcety siewnej są rośliny okopowe. Materiałem siewnym esparcety mogą być zarówno jednosiennie, niepękające strąki jak i obłuskane nasiona. Nasiona wyluskane lepiej kiełkują, ale szybko tracą zdolność kiełkowania. Ilość wysiewu dla nasion wynosi 50-60 kg/ha, a strąków 80-100 kg/ha.

Obecnie w Krajowym rejestrze (KR) znajdują się dwie krajowe odmiany esparcety siewnej – Espata i Taja.

Tabela 1

Espareta siewna. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
				2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4			
1	Espata	2024	1158				
2	Taja	1995	321	4,7	2,8	0,3	2,3
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**				9,5	2,8	0,3	2,3

** - w latach 2022-2025 kwalifikacją objęto również odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

roślin wysokich. Odmiany drobnolistne tworzą wiele krótkich i delikatnych pędów, silnie zagęszczonych, oraz liczne główki kwiatowe. Wolniej się też rozwijają, wykazują dużą trwałość, stąd najbardziej przydatne są na długotrwałe pastwiska. Odmiany wielkolistne wytwarzają mniej rozłogów, rośliny są wyższe, tworzą większe i mniej liczne główki kwiatowe. Dynamiczniej się rozwijają i szybciej odrastają, a więc nadają się głównie do mieszanek z trawami w krótkotrwałych uprawach polowych oraz na łąki. Odmiany średniolistne wykazują dobrą zdolność do zadarniania gleby, lecz są stosunkowo mało trwałe. Użytkowane są przeważnie w mieszanekach z trawami na przemiennych użytkach zielonych.

Obecnie w Krajowym rejestrze (KR) znajduje się 6 odmian koniczyny białej (2 krajowe i 4 zagraniczne). W roku 2026 do Krajowego rejestru wpisano dwie nowe francuskie odmiany koniczyny białej – Babbar i Plume (tab.1).

Tabela 1

Koniczyna biała. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
				2025	2024	2023	2022
1		2	3	4			
1	Babbar	2026	631				
2	*Mazovia	2017	1158	144,2	194,1	190,0	143,3
3	Plume	2026	631				
4	Romena	1992	824	30,0			
5	*Silvester	2017	161				
6	Tasman	2007	302				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**				316,2	273,1	330,8	424,9

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

** - w latach 2022-2025 kwalifikacją objęto również odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

2.4. Charakterystyka odmian koniczyny białej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026

Babbar (d. TBL192)

Odmiana pastewna, wielkolistna, przeznaczona głównie do użytkowania pastwiskowego, ale też do uprawy na użytkach przemiennych. Plon suchej i świeżej masy roślin duży. Tempo odrastania roślin wiosną i po zbiorach szybkie. Duża odporność roślin na kustrzebkę koniczyny, dobra tolerancja na suszę.

Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

Plume (d. TBL176)

Odmiana pastewna, średniolistna, przeznaczona głównie do użytkowania pastwiskowego. Plon suchej i świeżej masy roślin duży. Tempo odrastania roślin po zbiorach dość szybkie. Dość duża odporność roślin na kustrzebkę koniczyny, dobra tolerancja na suszę.

Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

2.5. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)

Koniczyna łąkowa daje duże plony zielonej i suchej masy, zasobnej w białko, sole mineralne i witaminy. Wiosną rośliny rozwijają się wcześnie, a po skoszeniu szybko odrastają. Wzbogacają glebę w azot i polepszają strukturę, wskutek czego pozostawiają po sobie dobre stanowisko dla innych roślin. Odmiany koniczyny łąkowej są stosunkowo krótkotrwałe. Znaczne obniżenie plonowania następuje już po drugim sezonie wegetacyjnym. Uprawia się je najczęściej na gruntach ornych w siewie czystym (jednogatunkowym) lub w mieszankach z trawami na zbiór zielonki do bezpośredniego skarmiania oraz na sianokiszonki.

W wyniku prac hodowlanych powstały wartościowe formy tetraploidalne (4x) i diploidalne (2x). Różnią się one cechami morfologicznymi, a także właściwościami rolniczo-użytkowymi. Odmiany tetraploidalne cechują się wyższymi roślinami, większymi listkami i kwiatostanami. Są też produktywniejsze i bardziej trwałe oraz szybciej odrastają po koszeniu. W mieszankach z trawami lepiej rosną, są także bardziej odporne na porażenie przez raka koniczynowego. Odmiany diploidalne lepiej plonują w uprawie na nasiona, cechują się większą zawartością suchej masy w zielonce i są mniej podatne na porażenie przez mączniaka prawdziwego.

Młode rośliny w okresie pąkowania zawierają dużo białka (170-200 g/kg s.m.), a mało włókna surowego (200-220 g/kg s.m.). Białko koniczyny łąkowej, zgromadzone głównie w liściach, jest stosunkowo łatwo i szybko rozkładane w żwaczu zwierząt przeżuwających, co jest mało korzystne. Masa liściowa bogata jest także w składniki mineralne, a jednocześnie zawiera o połowę mniej włókna niż łądygi. Odpowiednią porą zbioru koniczyny łąkowej na zielonkę dla bydła jest początek okresu kwitnienia. Po tym okresie rośliny szybko drewnieją, przez co obniża się strawność suchej masy i wartość pokarmowa.

Obecnie jest zarejestrowanych 12 odmian koniczyny łąkowej (10 odmian krajowych i dwie zagraniczne). W zdecydowanej większości odmiany z KR są diploidalne (11), tylko jedna odmiana koniczyny łąkowej jest tetraploidalna.

W roku 2026 do Krajowego rejestru wpisano jedną krajową odmianę koniczyny łąkowej o nazwie Nastka. Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Koniczyna łąkowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
1		2	3	4	5			
1	Dajana	1994	321 1052	D		62,8	35,6	160,1
2	*MHR Dobrawa	2025	321	T	0,3			
3	*MHR Laguna	2021	321	D	14,1	2,7	1,0	
4	*MHR Nela	2022	321	D	19,0	1,4	0,8	
5	*Milena	2008	321	D	21,9		57,9	86,0
6	*Milvus	2005	205	D				
7	*Nastka	2026	1272	D				
8	*Pasięka	2018	321	D	1200,2	566,5	215,9	57,5
9	*Pyza	2008	321	D	78,0		7,5	4,8
10	Resolution	2023	1265	D				
11	Rozeta	2000	824	D	2874,1	1762,8	1164,4	1636,7
12	*Tenia	2006	321	D	486,7	288,4	212,2	49,8
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**					7709,1	5996,6	4535,0	4410,8

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

** - w latach 2022-2025 kwalifikacją objęto również odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

2.6. Charakterystyka odmiany koniczyny łąkowej (czerwonej) wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026

Nastka (d. NAS/K/1-2022)

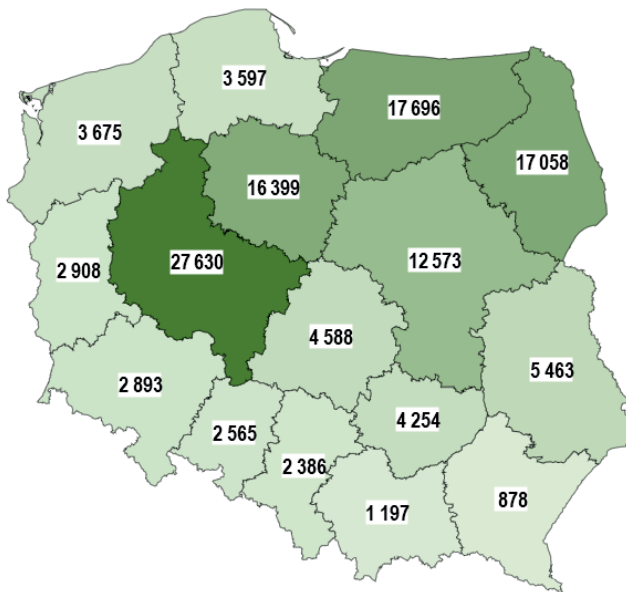
Odmiana pastewna, diploidalna przeznaczona do krótkotrwałego użytkowania kośno-polowego. Plon suchej i świeżej masy roślin średni. Rośliny średniej wysokości o średnim terminie kwitnienia. Tempo odrastania roślin wiosną dość szybkie.

Zachowujący odmianę: Nasionex sp. z o.o.

2.7. Lucerna

Rośliny lucerny dostarczają wysokobiałkowej paszy objętościowej w postaci zielonki, siana lub sianokiszonki. Zielonka z lucerny siewnej i mieszańcowej jest uznawana jako bardzo wartościowa w żywieniu bydła mlecznego i opasowego, a także owiec. Relatywnie najwięcej białka znajduje się w liściach i kwiatostanach (25-32%), natomiast dwukrotnie mniej w łodygach, które zawierają dużo włókna, aż 40-50%. Produkcję siana lub sianokiszonki z lucerny, warto ograniczać straty najwartościowszych części roślin, zwłaszcza listków. Duże korzyści daje uprawa lucerny w mieszankach z trawami (np. kostrzewą łąkową, festulolium, życią wielokwiatową). W ten sposób zmniejsza się zawodność plonowania oraz zwiększa wartość energetyczną paszy poprzez lepsze zbilansowanie składników pokarmowych mieszanki (zwłaszcza białka oraz węglowodanów). Na dużych plantacjach lucernę użytkuje się najczęściej trzy lata, choć w sprzyjających warunkach przyrodniczych można i dłużej. Po zaozieniu lucerny, uzyskuje się bardzo dobre stanowisko, o wyraźnie poprawionej żyzności gleby. Plonowanie i trwałość plantacji lucerny zależą w dużym stopniu od uprawianych odmian. Niestety, niektórzy dystrybutorzy nasion oferują do uprawy materiał siewny odmian, które nie były sprawdzone w warunkach przyrodniczych Polski. Podaż nasion oferowanych do sprzedaży ogranicza się niekiedy do najtańszych, mało wartościowych odmian. Warto jednak wybierać do uprawy takie odmiany, które cechują się dużą plennością, małą skłonnością do wylegania roślin oraz dużą zimotrwałością i odpornością na choroby uwiądowe.

W Polsce areal uprawy lucerny w 2025 roku wyniósł 125,8 tys. ha i był większy o 12% w porównaniu do roku ubiegłego. Najwięcej lucerny na zielonkę uprawia się w województwach wielkopolskim (27 630 ha), warmińsko-mazurskim (17 696 ha), podlaskim (17 058 ha), i kujawsko-pomorskim (16 399 ha) (rys. 3).

Rys 1. Powierzchnia uprawy lucerny na zielonkę w Polsce w 2025 roku (ha) wg GUS

Obecnie w Krajowym rejestrze (KR) wpisane są 23 odmiany lucerny siewnej (3 krajowe i 20 zagranicznych). W roku 2026 do Krajowego rejestru wpisano trzy zagraniczne odmiany lucerny siewnej – Anastasia, Leony i Provent.

2.8. Charakterystyka odmian lucerny siewnej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026

Anastasia

Odmiana pastewna, przeznaczona do użytkowania kośnego w uprawie polowej na glebach ornym. Plon suchej i świeżej masy roślin dość duży. Zawartość białka ogólnego w suchej masie roślin przeciętna. Termin początku kwitnienia średni. Udział roślin z kwiatami ciemnofioletowymi duży, fioletowymi mały. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniach przeciętne. Rośliny średniej wysokości, dość dobrze zagęszczone, o średniej podatności na wyleganie.

Reprezentant zachowującego odmianę: DSV Polska sp. z o.o.

Leony (d. L6585)

Odmiana pastewna, przeznaczona do użytkowania kośnego w uprawie polowej na glebach ornych. Plon suchej i świeżej masy roślin duży. Dość duża zawartość białka ogólnego w suchej masie roślin. Termin początku kwitnienia średni. Udział roślin z kwiatami ciemnofioletowymi średni, fioletowymi mały. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniach średnie. Rośliny o średniej wysokości, dość dobrze zagęszczone, o małej podatności na wyleganie.

Zachowujący odmianę: G.I.E. GRASS

Provent (d. AR 302)

Odmiana pastewna, przeznaczona do użytkowania kośnego w uprawie polowej na glebach ornych. Plon suchej i świeżej masy roślin duży. Zawartość białka ogólnego w suchej masie roślin przeciętna. Termin początku kwitnienia średni. Udział roślin z kwiatami ciemnofioletowymi do purpurowych bardzo duży. Tempo odrastania roślin wiosną i po zbiorze pokosów szybkie. Rośliny średniej wysokości, dość dobrze zagęszczone, o większej podatności na wyleganie.

Reprezentant zachowującego odmianę: DSV Polska sp. z o.o.

Tabela 1

Lucerna siewna. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
				2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4			
1	Anastasia	2026	1297				
2	*Andantino	2023	161				
3	Artemis	2018	302				
4	Chapka	2020	442				
5	*Cigale	2023	161				
6	Creno	2002	161				
7	Extase	2024	442				
8	Harpe	2005	442				
9	Legendairy	2002	332				
10	Legumy	2022	442				
11	Leony	2026	442				
12	Lighty	2024	442				
13	*Nectarine	2017	442				
14	*Nordicstar	2020	1158	712,8	136,0	167,6	189,6
15	*Nutrix	2017	442				
16	*Odra	2021	1158				
17	Perfecta	2004	332				
18	Plato	2002	435	22,1	29,1	29,1	
19	Provent	2026	1298				
20	*Riana	2017	442				
21	Salsa	2020	161				
22	*Ulstar	2004	597	1,0			
23	Verko	2001	435				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**				849,9	258,4	388,3	400,5

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

** - w latach 2022-2025 kwalifikacją objęto również odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

2.9. Lucerna mieszańcowa

Lucerna mieszańcowa nazywana także lucerną piaskową powstała w wyniku przekrzyżowania się w warunkach naturalnych lucerny siewnej i lucerny sierpowatej. Z wytworzonych form oraz w wyniku prac hodowlanych powstał odrębny gatunek, który po lucernie siewnej odziedziczył pokrój pędów, barwę kwiatów (najczęściej niebieska) oraz dużą masę wegetatywną, natomiast po lucernie sierpowatej silnie rozrastający się system korzeniowy i dużą mrozoodporność. Lucerna mieszańcowa jest rośliną wieloletnią, o przeciętnie 3-, 4-letnim okresie użytkowania. Ma nieco mniejsze wymagania glebowe niż lucerna siewna, a rodzime odmiany są dobrze przystosowane do warunków siedliskowych i klimatycznych naszego kraju.

Obecnie w Krajowym rejestrze (KR) znajduje się 7 odmian lucerny mieszańcowej (3 krajowe i 4 zagraniczne).

Tabela 1

Lucerna mieszańcowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
				2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4			
1	Kometa	1983	153 1049	145,3	98,9	53,9	57,8
2	Limory	2020	442				
3	Loyalty	2025	442				
4	Luette	2025	442				
5	Luzi	2025	442				
6	Radius	1988	757 824	113,4	108,8	15,6	19,6
7	*Rolstar	2021	439				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**				258,7	207,8	69,4	77,4

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

** - w latach 2022-2025 kwalifikacją objęto również odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

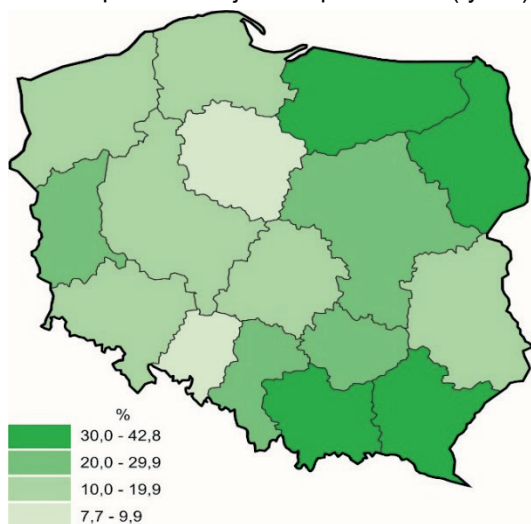

WIECHLINOWATE

3. WIECHLINOWATE

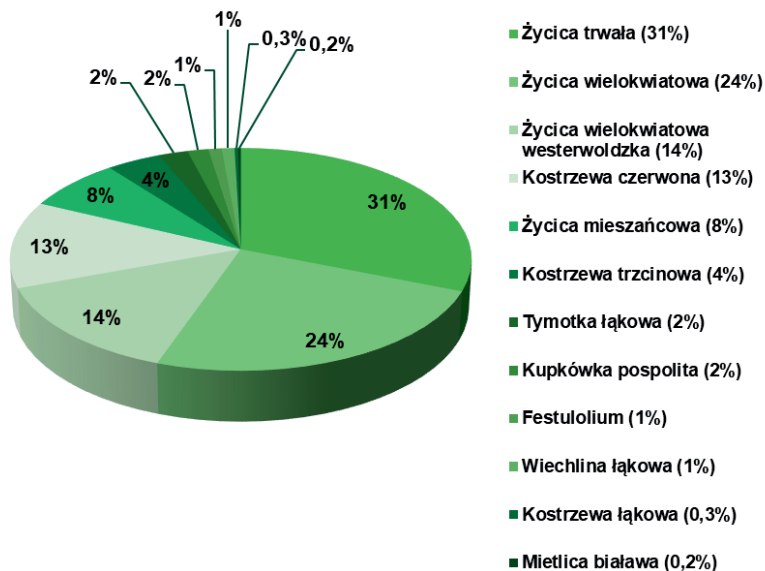
W rolnictwie europejskim, a także w naszym kraju, podstawową powierzchnię paszową dla przeżuwaczy stanowią trwałe i przemienne użytki zielone, które są najlepszym źródłem wartościowych i najtańszych pasz dla tej grupy zwierząt. Wzrost produktywności chowu bydła może być realizowany w dużej mierze poprzez zwiększenie produkcji pasz z użytków zielonych, w wyniku powiększenia ich powierzchni, podniesienia wydajności i polepszenia jakości paszy. Łąki i pastwiska stanowią prawie 10% całej powierzchni naszego kraju. Trwałe użytki zielone są także ważnym elementem proekologicznym, składającym się z wielu różnorodnych gatunków traw i innych roślin. Takie użytki w naturalny sposób mogą być elementem zrównoważonego rolnictwa oraz strategii „na rzecz bioróżnorodności”.

Należy zaznaczyć, że udział trwałych użytków zielonych w powierzchni użytków rolnych wykazuje regionalne zróżnicowanie. Największy (ponad 30%) jest w czterech województwach: małopolskim, podkarpackim, podlaskim i warmińsko-mazurskim, zaś najmniejszy (8-10%) w województwach: opolskim i kujawsko-pomorskim (rys. 1).

Rys. 1. Rozmieszczenie trwałych użytków zielonych w Polsce wg GUS

W roku 2025 areał uprawy zakwalifikowanych nasion wiechlinowatych wyniósł 17117 ha i zmniejszył się o 14% w porównaniu do roku 2024. Podobnie jak w latach poprzednich najwięcej reprodukowano nasion życicy trwałej (rys. 2).

Rys. 2. Struktura powierzchni zakwalifikowanych plantacji nasiennej wiechlinowatych (traw) w roku 2025 (wg PIORiN) (100=17117 ha)

Ze względu na przeznaczenie, prawie 70% ocenianych plantacji nasiennej stanowią odmiany pastewne trawy, z których największe znaczenie mają życica trwała, życica wielokwiatowa, życica wielokwiatowa westerwoldzka i kostrzewa czerwona. Znaczny wzrost powierzchni plantacji nasiennej w porównaniu do roku 2024 odnotowano w przypadku życicy wielokwiatowej (o 40%). Natomiast w wielu innych gatunkach nastąpił spadek powierzchni kwalifikowanych plantacji nasiennej. Niewielki udział w produkcji nasiennej mają wiechlina łąkowa, kostrzewa łąkowa i mietlica biaława (tab. 1).

Tabela 1

Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych gatunków wiechlinowatych w latach 2022-2025 wg PIORIN (ha)

Lp.	Gatunek	2025	2024	2023	2022
1	Życica trwała	5308	7263	11385	14571
2	Życica wielokwiatowa	4173	2982	2047	2905
3	Życica wielokwiatowa westerwoldzka	2401	3477	1501	1158
4	Kostrzewa czerwona	2163	2719	4251	5154
5	Życica mieszańcowa	1277	1089	1029	1838
6	Kostrzewa trzcinowa	720	586	334	628
7	Tymotka łąkowa	379	718	744	665
8	Kupkówka pospolita	274	444	539	796
9	Festulolium	174	194	210	466
10	Wiechlina łąkowa	169	161	154	96
11	Kostrzewa łąkowa	47	177	248	313
12	Mietlica biaława	34	19	34	67
13	Pozostałe	-	5	61	63
RAZEM		17117	19835	22536	28720

Aktualnie Krajowy rejestr odmian (KR) wiechlinowatych pastewnych zawiera 113 odmian (63 krajowe i 50 zagranicznych) w obrębie 13 gatunków. Najwięcej zarejestrowanych odmian jest w życicy trwałej (41), życicy wielokwiatowej (12), kostrzewie łąkowej (10) i tymotce łąkowej (10). W niektórych gatunkach zarejestrowanych jest po kilka odmian: kupkówka pospolita (7), festulolium (6), kostrzewa czerwona (6), kostrzewa trzcinowa (6), życica wielokwiatowa westerwoldzka (6), życica mieszańcowa (4). Natomiast w pozostałych gatunkach zarejestrowane są tylko pojedyncze odmiany: mietlica biaława (2), wiechlina łąkowa (2) i rajgras wyniosły (1). W roku 2026 do Krajowego rejestru wpisano osiem nowych odmian wiechlinowatych: pięć odmian życicy trwałej, dwie odmiany kostrzewy trzcinowej oraz jedną odmianę życicy wielokwiatowej.

3.1. Festulolium

Festulolium wykazuje właściwości pośrednie pomiędzy gatunkami, z których został wytworzony, tj. kostrzewą łąkową/trzcinową a życią wielokwiatową/trwałą. Charakteryzuje się bardzo dobrą wartością pokarmową, dużym plonowaniem, stosunkowo dobrą tolerancją na suszę oraz dobrą zimotrwałością. Festulolium należy do grupy traw wysokich, luźnokępkowych, z silnie rozwiniętym systemem korzeniowym. W początkowym okresie po zasiewie rozwija się wolno, natomiast w latach pełnego użytkowania, po zbiorze pokosów cechuje się szybkim odrostem roślin. Podobnie jak życica, zawiera dużo cukrów, jest paszą smakowitą i łatwo się zakisza. Dobrze znosi intensywne użytkowanie. Odmiany nadają się do użytkowania kośnego w uprawie polowej, a w ciągu całego sezonu wegetacyjnego można uzyskać nawet cztery pokosy. Festulolium ma duże wymagania termiczne, dlatego najlepiej rośnie w ciepłych i średnio wilgotnych warunkach klimatycznych. Może być uprawiane w siewie czystym, a także w mieszankach z lucerną lub koniczyną łąkową, głównie na krótkotrwałych użytkach polowych.

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się sześć odmian, trzy krajowe (tetraploidalne) i trzy zagraniczne (jedna tetraploidalna i dwie heksaploidalne).

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Festulolium. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
1	2	3	4	5				
1	*Agula	2002	153	T	7,0	7,8	1,3	3,5
2	Felopa	1998	153	T	166,5	186,3	153,1	247,8
3	*Hostyn	2017	1163	T				
4	*Lukida	2023	161	X				
5	*Mahulena	2017	1163	X				
6	Sulino	1998	153	T				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)*					173,8	194,1	210,4	466,2

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: T – tetraploid, X – heksaploid, * – w tym powierzchnia rozmnożeń odmiany gazonowej

3.2. Kostrzewa czerwona

Jedna z najbardziej rozpowszechnionych traw na terenie całego kraju. Jest gatunkiem wieloletnim niskim, rozłogowo - luźnokępowym. Gatunek ten składa się z wielu podgatunków i odmian botanicznych. Wiąże się z tym znaczne zróżnicowanie cech i właściwości użytkowych roślin. Przeważnie występuje w formie rozłogowej (*Festuca rubra subsp. rubra*) oraz kępowej (*Festuca rubra subsp. comutata*) i półkępowej (*Festuca rubra subsp. trichophylla*). Długie, płozące, podziemne rozłogi *Festuca rubra ssp. genuina* umożliwiają wytworzenie bardzo silnej, zwartej darni. Kostrzewa czerwona ma małe wymagania glebowe i wodne. Rośliny wyróżniają się dużą odpornością na warunki siedliskowe – niskie temperatury powietrza i długotrwałe pokrycie skorupą lodową w zimie, suszę i wysokie temperatury powietrza w lecie. Jej udział w runi gwarantuje większą stabilność plonowania w warunkach niesprzyjających, np. w okresie suszy. Jest szczególnie przydatna do uprawy w warunkach pogórza i gór.

Przy intensywnym nawożeniu ustępuje z runi, zagłuszana przez inne gatunki nitrofilne. O zastosowaniu kostrzewy czerwonej do mieszanek przeznaczonych na pastwiska decyduje jej dobra odporność na udeptywanie oraz zdolność do szybkiego odrastania po wypasaniu. W mieszkankach na pastwiska suche, mało zasobne, stosuje się około 20% ogólnej masy nasion, a na glebach organicznych, posusznych, nawet do 25 %.

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się sześć odmian pastewnych kostrzewy czerwonej, w tym pięć z polskiej hodowli i jedna zagraniczna.

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Kostrzewa czerwona. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
				2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4			
1	Anielka*	2003	1	0,5	0,5		
2	Anitawa* (d. Anita)	2006	1	42,9	49,2	14,3	9,7
3	Gondolin	2005	161				
4	Matylda*	2015	1	3,0	3,8	1,8	22,0
5	Reda	1987	1	566,4	690,9	1069,6	1278,9
6	Wika*	2025	1				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych** (ha)				2162,9	2719,2	4251,0	5154,4

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian gazonowych oraz odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.3. Kostrzewa łąkowa

Jest trawą wysoką, średniowczesną. Po wysiewie rozwija się dość szybko, wykształca dużo pędów wegetatywnych, obficie ulistnionych. Kłosi się zwykle w końcu maja, po skoszeniu dobrze odrasta, nie wytwarzając pędów generatywnych. Pełny rozwój uzyskuje w 2-3 roku po zasiewie. Kostrzewa łąkowa jest gatunkiem o średniej trwałości. Na zmniejszenie jej trwałości w runi wpływa przede wszystkim wysoka temperatura powietrza i niewielka tolerancja na suszę. Jest też gatunkiem porażanym przez choroby (najczęściej przez mączniaka prawdziwego i bakteryjne więdnienie traw), co znacznie osłabia trwałość runi. Najlepiej rozwija się na glebach żyznych, średnio zwięzłych i umiarkowanie wilgotnych. Wobec małej konkurencyjności, łatwo ulega zachwaszczeniu. Toleruje niskie koszenie, jak i wypasanie, stanowiąc cenny komponent prawie każdej mieszanki na łąki i pastwiska. Kostrzewa łąkowa zaliczana jest do najbardziej wartościowych traw pod względem paszowym. Zielonka charakteryzuje się bardzo korzystnym składem chemicznym, tj. wysoką koncentracją cukrów i białka. Zbierana zbyt późno może jednak zawierać związki decydujące o obniżeniu strawności (ligniny, celulozę i hemicelulozy oraz glukozydy cyjanogenne). W zależności od warunków, jakości gleb i przeznaczenia kostrzewę łąkową dodaje się do mieszanek w ilości od 10 do 50% ogólnej masy wysiewanych nasion. Na glebach organicznych o niewielkiej wilgotności oraz na glebach mineralnych dobrze plonuje w mieszance z tymotką łąkową. Na glebach organicznych o nadmiernym uwilgotnieniu zaleca się wysiać ją z wyczyńcem łąkowym i kostrzewą trzcinową. Na pastwiskach kostrzewa łąkowa dobrze rośnie z koniczyną białą, do której jest zbliżona rytmem rozwoju.

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 10 odmian, w tym osiem krajowych.

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Kostrzewa łąkowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
1	2	3	4	6				
1	*Amelka	2013	1	D	1,0		1,0	1,0
2	*Anturka	2010	1	D		45,6	47,0	32,4
3	*Damara	2006	439	D				24,5
4	*Fantazja	2006	321	D	1,0	5,0	15,0	24,5
5	*Gerda	2007	1	D	0,5	0,3	4,3	23,0
6	Hyperbola	2017	1163	D				
7	*Kaskada	2016	321	D	1,2	1,2	0,4	2,7
8	Laura	2001	161	D				
9	Pasja	2001	824	D	42,9	123,3	177,1	207,6
10	*Tyfonka	2017	1	D	0,5			1,0
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)					47,1	177,5	247,7	312,6

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: D – diploid

3.4. Kostrzewa trzcinowa

Trawa wysoka, o dużej trwałości (8-10 lat), tworząca duże, skupione kępy. Ma bardzo silnie rozwinięty system korzeniowy, sięgający głęboko w glebie, co sprawia, że toleruje nawet dotkliwie susze. Ma niewielkie wymagania glebowe. Dobrze rośnie zarówno na torfach jak i na glebach mineralnych, w tym piaszczystych. Charakteryzuje się dużą wytrzymałością na niesprzyjające warunki termiczne. Dobrze znosi zarówno upały jak i niskie temperatury, także spóźnione przymrozki wiosenne. Wyróżnia się długim okresem wegetacji, trwającym od wczesnej wiosny do późnej jesieni, dobrze rozwija się i utrzymuje żywozieloną barwę również podczas łagodnych zim. Rośliny kostrzewy trzcinowej szybko się rozwijają i odrastają, dlatego są bardzo konkurencyjne wobec innych gatunków traw. Jest to trawa wybitnie azotolubna, reagująca wzrostem plonowania w warunkach intensywnego nawożenia azotem. Cechuje się dużym potencjałem plonowania przez cały okres wegetacji. Znajduje zastosowanie głównie w mieszankach z innymi trawami z przeznaczeniem na łąki i uprawy polowe. Może być stosowana do obsiewów specjalnych np. rekultywacyjnych. Zaliczana jest do traw o średniej wartości pokarmowej, ze względu na obniżoną strawność, wynikającą z wysokiej zawartości lignin, celulozy i hemiceluloz oraz znacznej ilości krzemu. Zawartość tych składników szybko wzrasta przy opóźnionym terminie zbioru, dlatego zaleca się koszenie kostrzewy trzcinowej we wczesnych fazach rozwojowych, jeszcze przed wykłoszeniem się roślin, co znacznie poprawia jej wartość pokarmową.

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się sześć odmian pastewnych kostrzewy trzcinowej, w tym dwie krajowe i cztery zagraniczne. W roku 2026 zarejestrowano dwie nowe, francuskie odmiany kostrzewy trzcinowej – Chamallow i Festy.

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Kostrzewa trzcinowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Termin kłoszenia	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
						2025	2024	2023	2022
						1	2	3	4
1	Ahsoka	2025	631	X	p				
2	Chamallow	2026	631	X	śr-p				
3	Festy	2026	442	X	p				
4	Kora	2001	161	X	śr-w				
5	*Odys	2001	153	X	śr-p		1,4	1,0	2,5
6	Rahela	1985	824	X	śr-w	22,0	32,1	48,4	196,4
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych** (ha)						719,8	586,0	333,6	627,5

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: X – heksaploid

Kol. 5: śr-w – średniowczesny, śr-p – średniopóźny, p – późny

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian gazonowych oraz odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.5. Charakterystyka odmiany kostrzewy trzcinowej wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026

Chamallow (d. FETH501)

Odmiana pastewna, heksaploidalna. Przeznaczona do uprawy polowej i mieszanek na łąki, ale także użytkowania pastwiskowego.

Plon suchej i świeżej masy roślin duży. Zawartość włókna w suchej masie roślin dość duża, białka ogólnego średnia. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu przeciętne. Dobra gęstość roślin przed zimą i wiosną w latach użytkowania. Rośliny średniej wysokości, podatne na wyleganie, o późniejszym terminie kłoszenia oraz dużej odporności na rdzę traw i dobrej tolerancji na suszę.

Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

Festy

Odmiana pastewna, heksaploidalna. Przeznaczona do uprawy polowej i mieszanek na łąki.

Plon suchej i świeżej masy roślin dość duży. Zawartość włókna w suchej masie roślin dość duża, białka ogólnego średnia. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu dość wolne. Dobra gęstość roślin przed zimą i wiosną w latach użytkowania. Rośliny średniej wysokości, dość odporne na wyleganie, o późniejszym terminie kłoszenia i dużej odporności na rdzę traw.

Reprezentant zachowującego odmianę: Cérience

3.6. Kupkówka pospolita

Gatunek stosowany na użytkach zielonych zarówno krótkotrwałych, jak i trwałych, koszonych i wypasanych, o dużej wydajności. Trawa wysoka, zbitokępowa, o silnie rozwiniętym systemie korzeniowym i dużej trwałości. Rośliny wczesnie się kłosać i są dość wrażliwe na późne przymrozki wiosenne. Dobrze rośnie na każdej glebie z wyjątkiem gleb murszowych i jałowych piasków. Wytrzymuje okresowe posuchy, natomiast nie toleruje wysokiego poziomu wody gruntowej oraz zalewania trwającego dłużej niż kilka dni. Gatunek azotolubny. W pełni rozwoju rośliny są bardzo konkurencyjne, dlatego też w mieszankach do obsiewania łąk nie powinna stanowić więcej niż 10%, a w mieszankach pastwiskowych nie więcej niż 8% masy nasion. Ze względu na szybko obniżającą się strawność powinna być koszona najpóźniej na początku kłoszenia się roślin, a spasać należy ją jeszcze wcześniej. Bardzo dobrze plonuje w mieszance z lucerną lub koniczyną łąkową. W uprawie na lżejszych glebach ornych stosuje się ją w udziale 25% wagi mieszanki.

W obrocie nasiennym i sprzedaży materiału siewnego brakuje często odmian późnych, o silnie skróconych pędach generatywnych i obfitej masie liściowej, szczególnie przydatnych na pastwiska. Brakuje także nowych odmian, które odznaczałyby się zwiększoną odpornością na choroby liści (głównie *Rhynchosporium* sp.).

Aktualnie w Krajowym rejestrze wpisanych jest siedem odmian, z których sześć pochodzi z polskiej hodowli.

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Kupkówka pospolita. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Termin kłoszenia	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
						2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4	5	6			
1	Amera	1983	1 1247	T	w	93,0			1,7
2	Bepro	1981	824	T	w	0,2	9,0	15,7	14,9
3	Berta	1985	824	T	śr-w	98,5	85,7	205,9	553,2
4	Dika	2001	439	T	śr-w				0,4
5	*Kadu	2025	1	T	śr-w				
6	Trerano	2004	435	T	śr-w				
7	*Tukan	2005	1	T	śr-p	2,0	0,4	22,2	47,9
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**						273,6	444,4	538,8	795,5

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: T – tetraploid

Kol. 5: śr-w – średniowczesny, śr-p – średniopóźny, w - wczesny

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.7. Tymotka łąkowa

Jest gatunkiem trwałym, wymagającym jednak umiarkowanego użytkowania. Po zasiewie rośliny rozwijają się powoli, a w latach pełnego użytkowania wolno odrastają. Wegetację wiosną rozpoczynają stosunkowo późno, również później osiągają fazy rozwoju generatywnego (kłoszenie w czerwcu, a kwitnienie dopiero na początku lipca). Pełnię rozwoju uzyskują dopiero w 2-3 roku użytkowania. System korzeniowy tymotki jest słabo rozwinięty, płytko rozrastający się w przypowierzchniowej warstwie darni, dlatego toleruje tylko umiarkowane koszenie. Powinna być koszona przed kłoszeniem, gdyż później jej pędy szybko drewnieją, a w liściach zwiększa się koncentracja substancji ciężkostrawnych (celuloz, hemiceluloz i lignin). Wielokrotne ścinanie roślin na niskiej wysokości może zmniejszyć ich żywotność, a to w konsekwencji może być przyczyną obniżenia plonowania, a nawet ustępowania z runi. Nie znosi nadmiaru wody w glebie oraz wody stagnującej po zalewach. W porównaniu do życicy trwałej i wielokwiatowej odznacza się lepszą zimotrwałością i wytrzymuje ostre zimy. Rośliny są mało odporne na suszę, natomiast umiarkowanie odporne na udeptywanie. Duża zawartość cukrów sprawia, że określana jest jako „trawa słodka”. Zielonka i siano z tymotki łąkowej są chętnie zjadane przez konie i owce. Kumuluje niewielkie ilości azotu azotanowego, dlatego też uznawana jest za trawę bezpieczną w żywieniu zwierząt. Tymotka łąkowa jest bardzo wartościowym składnikiem mieszanek na krótkotrwałe użytki zielone oraz pastwiska (szczególnie dla koni). Ze względu na małą konkurencyjność i powolny rozwój tymotka łąkowa powinna być stosowana w ilości nie mniejszej niż 10% na łąkach organicznych i co najmniej 5% na mineralnych. W mieszankach przeznaczonych na pastwiska położone na glebach posusznych należy zastosować ją w udziale przynajmniej 10% nasion mieszanki. W rejonach o większej ilości opadów, w uprawie polowej dobrze plonuje w mieszance z lucerną i koniczyną łąkową. Należy ją wtedy wysiać w ilości od 15 do 30% masy nasion mieszanki.

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się 10 odmian (siedem krajowych i trzy zagraniczne).

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Tymotka łąkowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Termin kłoszenia	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
1		2	3	5	6			
1	Dolina	2007	161	śr-w				
2	*Etola	2017	321	śr-w	27,2			
3	*Granolia	2010	153	śr-w	1,0	88,9	95,8	13,9
4	Kaba	1988	824	śr-w	311,5	367,1	448,1	598,8
5	Karta	1999	824	śr-w	0,2	0,2	22,3	48,8
6	*Lischka	2002	205	w				
7	*Owacja	2014	321	śr-w				
8	Promesse	2002	161	śr-p				
9	*Secesja	2010	321	w				
10	*Tamiza	2016	205	śr-w		0,3		
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**					378,8	718,4	744,3	664,6

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 5: śr-w – średniowczesny, śr-p – średniopóźny, w – wczesny,

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.8. Życica trwała (rajgras angielski)

Życica trwała należy do najbardziej wartościowych gatunków traw pastewnych. Jest trawą niską, luźnokępkową, o wysokiej konkurencyjności. W użytkowaniu znajdują się odmiany diploidalne i tetraploidalne. Rośliny tego gatunku cechują się wysoką produktywnością i bardzo dobrą wartością pokarmową, zawierają dużo cukrów oraz mają dobrą strawność. Ponadto posiadają dużą zdolność zadarniania gleby oraz szybko odrastają po zbiorze kolejnych pokosów i wypasie. Rozpiętość terminu kłoszenia się roślin między odmianami najwcześniejszymi a najpóźniejszymi może wynosić aż 5 tygodni. Życica trwała jest wytrzymała na niskie przygryzanie i silne udeptywanie. Nadaje się do zastosowania na trwałych i przemiennych użytkach zielonych, na glebach średnio zwięzłych, zasobnych w próchnicę, w rejonach o większej ilości opadów. Jest typową trawą pastwiskową, ale może być też z powodzeniem uprawiana w siewie czystym i mieszankach polowych z innymi gatunkami wiechlinowatych, czy bobowatych drobnonasiennych (koniczynami, komonicą różkową). W mieszankach przeznaczonych na łąki, odmiany życicy trwałej powinny stanowić nie mniej niż 20%, a w mieszankach pastwiskowych od 10 do 20% masy wysiewanych nasion.

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się 41 odmian pastewnych życicy trwałej (14 krajowych i 27 zagranicznych). W roku 2026 zarejestrowano pięć nowych odmian, cztery zagraniczne: Dombal, Exodal, Kolantal i Scandal oraz jedną krajową MHR Nula.

Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Życica trwała. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Termin kłószenia	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
						2025	2024	2023	2022
1		2	3	4	5	6			
1	*Akwamaryn	2008	153	T	p				
2	*Artemis	2011	1	T	p		8,8	0,8	3,0
3	Azzana	2025	631	T	śr				
4	*Bajka	2005	824	D	p			24,3	47,1
5	*Baronka	2013	824	T	śr	62,5	44,4	77,4	71,4
6	*Boyne	2010	161	D	w				
7	*Brawa	2011	824	T	p	91,4	81,0	171,0	249,6
8	Calibra	2004	161	T	śr				
9	*Dexter 1	2011	161	T	śr				
10	*Diament	2003	153	T	śr		1,2	12,2	41,0
11	Dombal	2026	631	D	p				
12	Dulceal	2025	631	D	p				
13	Exodal	2026	631	D	śr				
14	Fabiola	2021	161	D	śr				
15	*Flinston	2010	153	T	p		8,5	6,0	12,2
16	Futural	2023	631	T	śr				
17	*Gagat	2007	153	T	śr				40,7
18	*Garbor	2017	161	T	śr-p				
19	Jaran	2009	1163	T	w				
20	*Kentaur	2008	161	T	śr				
21	Kolantal	2026	631	T	p				
22	Maja	1982	1 1247	T	p	515,4	653,3	975,8	1587,6
23	*Malowana	2011	1	T	p	3,0	20,5	20,5	1,0
24	Mathilde	2002	161	T	w				

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Termin kłoszenia	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
						2025	2024	2023	2022
1		2	3	4	5	6			
25	MHR Nula	2026	321	T	śr				
26	Naki	1981	1 824 1052 1049 1247	D	w	506,6	450,92	1079,1	1453,7
27	*Ovambo 1	2011	161	T	śr				
28	Pastoral	2006	631	T	p				
29	Payday	2019	1097	T	śr-w				
30	Polim	2009	161	T	p				
31	Randory	2025	631	D	śr				
32	Rela	1997	824	D	śr			14,5	8,7
33	*Saqui	2021	161	D	p				
34	Scandal	2026	631	D	w				
35	Sherkal	2024	631	T	p				
36	Solen	1982	153 1049	T	p	682,2	745,6	855,2	1327,8
37	Teknal	2024	631	T	śr				
38	Tetra Gain SLT	2024	1188	T	śr-w				
39	Youkal	2024	631	T	śr-p				
40	Zebdal	2025	631	T	śr				
41	Zita	2024	631	T	śr-w				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych(ha)**						5308,0	7263,4	11384,9	14571,3

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: D – diploid, T – tetraploid

Kol. 5: w – wczesny, śr – średni, śr-w – średniowczesny, śr-p – średniopóźny, p – późny

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian gazonowych oraz odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.9. Charakterystyka odmian życicy trwałej wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2026

Dombal (d. DT394)

Odmiana pastewna, diploidalna. Przeznaczona głównie do użytkowania pastwiskowego, a także kośnego na łąkach.

Plon suchej i świeżej masy średni. Dobra wartość pokarmowa suchej masy; zbliżona do optymalnej zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin oraz dość duża zawartość białka ogólnego. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu dość wolne. Dobry rozkład plonowania w okresie wegetacji. Rośliny dość niskie, dość podatne na wyleganie, o późnym terminie kłoszenia i dużej odporności na rdzę traw. Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

Exodal (d. RGAS1296)

Odmiana pastewna, diploidalna. Przeznaczona głównie do użytkowania pastwiskowego, a także kośnego na łąkach.

Plon suchej i świeżej masy średni. Dobra wartość pokarmowa suchej masy; optymalna zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin oraz dość duża zawartość białka ogólnego. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu przeciętne. Dobry stan i gęstość roślin przed zimą i wiosną w latach użytkowania. Tempo odrastania roślin wiosną i po zbiorze kolejnych pokosów przeciętne. Rośliny średniej wysokości, mało podatne na wyleganie, o średnim terminie kłoszenia oraz dużej odporności na rdzę traw.

Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

Kolantal (d. TRAS1307)

Odmiana pastewna, tetraploidalna. Przeznaczona głównie do użytkowania pastwiskowego.

Plon suchej i świeżej masy duży. Dobry rozkład plonowania w okresie wegetacji. Dobra wartość pokarmowa suchej masy; optymalna zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin oraz przeciętna zawartość białka ogólnego. Tempo odrastania roślin po kolejnych zbiorach dość szybkie. Rośliny niskie, dość podatne na wyleganie, o późnym terminie kłoszenia i dość dużej odporność na rdzę traw.

Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

Scandal (d. RGAS1221)

Odmiana pastewna, diploidalna. Przeznaczona głównie do użytkowania kośnego na łąkach.

Plon suchej i świeżej masy roślin dość duży. Dobra wartość pokarmowa suchej masy; zbliżona do optymalnej zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin oraz dość duża zawartość białka ogólnego. Tempo odrastania roślin wiosną i po zbiorze kolejnych pokosów szybkie. Dobry stan i gęstość roślin przed zimą i wiosną w latach użytkowania. Rośliny średniej wysokości, o małej podatności na wyleganie i wcześniejszym terminie kłoszenia oraz średniej odporności na rdzę traw. Reprezentant zachowującego odmianę: RAGT Semences Polska sp. z o.o.

MHR Nula (d. MHR-PT-1722)

Odmiana pastewna, tetraploidalna. Przeznaczona głównie do użytkowania kośnego na łąkach.

Plon suchej i świeżej masy średni. Dobra wartość pokarmowa suchej masy; zbliżona do optymalnej zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin i średnia zawartość białka. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu przeciętne. Rośliny średniej wysokości, o małej podatności na wyleganie i średnim terminie kłoszenia oraz przeciętnej odporności na rdzę traw.

Zachowujący odmianę: Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o.

*NDF – włókno neutralno-detergentowe

**ADF – włókno kwaśno-detergentowe

3.10. Życica wielokwiatowa

Jest trawą wysoką, luźnokępową, o pędach dobrze ulistnionych, szybko odrastającą po skoszeniu. Najlepiej plonuje na glebach średnio wilgotnych w dobrej strukturze, zasobnych w składniki pokarmowe. Daje wysokie plony pełnowartościowej pod względem żywieniowym paszy, o dużej zawartości cukrów i bardzo dobrej strawności. Trawa typowo kośna, źle znosi wypasanie. W uprawie polowej najbardziej odpowiednimi przedplonami są okopowe, rzepak i bobowate grubonasienne (strączkowe). Wrażliwa jest na ostre, suche zimy. W warunkach polskich odmiany życicy wielokwiatowej przeznaczone są przede wszystkim na krótkotrwałe użytki kośne (użytkowane 1-2 lata) lub na krótkotrwałe pastwiska polowe. Odmiany życicy wielokwiatowej nadają się zwłaszcza do uprawy w siewie czystym,

w płodozmianie polowym, również jako wsiewka towarzysząca innym roślinom. Są też cennym komponentem mieszanek z koniczynami i lucerną. W roku 2026 zarejestrowano jedną nową zagraniczną odmianę o nazwie Fascinate.

W Krajowym rejestrze wpisanych jest 12 odmian pastewnych (10 krajowych i 3 zagraniczne). Wykaz odmian znajdujących się w KR podano w tabeli 1.

Tabela 1

Życica wielokwiatowa. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
1		2	3	4	5			
1	*Bakus	2016	824	T	542,8	332,8	223,5	343,2
2	*Dukat	2012	153	T	31,0	30,0	14,5	63,5
3	*Fabio	2002	205	T				
4	Fascinate	2026	1299	D				
5	Gaza	1978	321	T		76,0	39,1	54,3
6	Gemini	2008	435	T				
7	Jeanne	2000	161	T				
8	Mitos	1983	153	T				
9	Sweetmaryna	2019	1097	T				
10	Tur	1994	153 1049	D	10,0	7,0	4,8	
11	Turtetra	1975	153, 1247, 1280	T	2820,9	2344,7	1704,0	2414,0
12	*Urania	2017	153	T	35,3		6,1	
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**					4172,9	2981,61	2047,0	2904,9

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: D – diploid, T – tetraploid

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian gazonowych oraz odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

3.11. Charakterystyka odmiany życicy wielokwiatowej wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2026

Fascinate (d. Allure)

Odmiana pastewna, diploidalna.

Plon suchej i świeżej masy roślin średni. Dość dobra wartość pokarmowa suchej masy; zawartość włókna surowego i frakcji *NDF i **ADF w suchej masie roślin większa od średniej, zawartość białka ogólnego mniejsza od średniej. Tempo odrastania roślin wiosną i po koszeniu przeciętne. Rośliny średniej wysokości, o średniej podatności na wyleganie i średnim terminie kłoszenia oraz dość dużej odporności na rdzę traw.

Reprezentant zachowującego odmianę: Semillas Fitó S.A

3.12. Życica wielokwiatowa westerwoldzka (rajgras holenderski)

Gatunek ten jest jednoroczną formą życicy wielokwiatowej (rajgrasu włoskiego). Pod względem cech morfologicznych i wymagań siedliskowych wykazuje duże podobieństwo do formy dwuletniej (zimującej). Jest to trawa wysoka, luźnokępową, o pędach dobrze ulistnionych i bardzo szybkim tempie wzrostu i rozwoju. Dojrzewa już w roku siewu i wykształca większą ilość pędów generatywnych niż życica wielokwiatowa. Najlepiej plonuje na glebach średnio wilgotnych w dobrej strukturze, zasobnych w składniki pokarmowe. Daje wysokie plony pełnowartościowej pod względem żywieniowym paszy, o dużej zawartości cukrów i bardzo dobrej strawności. Gatunek ten źle znosi wypasanie, wykorzystywany jest wyłącznie kośnie. Najbardziej odpowiednim przedplonem w uprawie polowej są rośliny okopowe, rzepak i rośliny strączkowe. Odmiany życicy wielokwiatowej westerwoldzkiej przeznaczone są do uprawy w siewie czystym, w płodozmianie polowym, ale są też cennym komponentem w mieszankach pastewnych z jednorocznymi roślinami bobowatymi drobnonasiennymi np. koniczyną perską, ale także ze zbożami jarymi.

W Krajowym rejestrze znajduje się 6 odmian pastewnych (4 krajowe i 2 zagraniczne).

Wykaz odmian znajdujących się w KR zamieszczono w tabeli 1.

Tabela 1

Życica wielokwiatowa westerwoldzka. Wykaz odmian pastewnych wpisanych do Krajowego rejestru

Lp.	Odmiany	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowujący (numer adresowy)	Ploidalność	Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)			
					2025	2024	2023	2022
	1	2	3	4	5			
1	Carboxyl	2024	631	D				
2	Goupyl	2024	631	D				
3	*Kajana	2013	321	T			10,0	16,1
4	Koga	1987	824 1049	T	1076,1	1056,1	498,5	640,1
5	*Mowestra	2013	321	D	782,3	1211,2	472,4	245,3
6	Telga	1985	824	T				
Łączna powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych (ha)**					2400,6	3477,0	1500,8	1157,8

Kol. 1: * – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Kol. 4: D – diploid, T – tetraploid

** – w tym powierzchnia rozmnożeń odmian gazonowych oraz odmian pochodzących ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

4. Lista zachowujących odmiany oraz reprezentantów zachowujących

Identyfikator	Nazwa	Adres
1	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o.	ul. Kasztanowa 5 PL-63-004 Tulce
153	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.	Choryń 27 PL-64-000 Kościan
161	DLF Seeds A/S	Kongebakken 6 2765 Smorum
205	Deutsche Saatveredelung AG	Weissenburger Strasse 5 59557 Lippstadt
321	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o.	ul. Zbożowa 4 PL-30-002 Kraków
332	Forage Genetics International	812 First Street South Nampa, ID 83651
302	Barenbrug Holland BV	Stationsstraat 40 6515 AB Nijmegen
435	Feldsaaten Freudenberger GmbH & Co. KG	Postfach 111 104 47812 Krefeld
439	Przedsiębiorstwo Nasienne "ROLNAS" sp. z o.o.	ul. Powstańców Warszawy 6F 85-681 Bydgoszcz
442	G.I.E. GRASS	1 Allée de la Sapinière, La Litière FR-86600 Saint Sauvant
597	ULSTAR - Handel-Pośrednictwo-Uslugi Lucjan Staszewski	Radzików 11 m. 18 05-870 Błonie
631	RAGT 2n	Rue Emile Singla - Site de Bourran Boite Postale 3336 FR-12033 Rodez Cedex 9
757	KLC Seeds sp. z o.o.	ul. Sienkiewicza 76 25-501 Kielce
824	Hodowla Roślin Grunwald sp. z o.o. Grupa IHAR	Mielno 163 PL - 14-107 Mielno

Identyfikator	Nazwa	Adres
1049	PPH CENTNAS sp. z o.o.	ul. Klemczaka 11 63-700 Krotoszyn
1052	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe AGRONAS sp. z o.o.	ul. Żeromskiego 83 62-600 Kolo
1097	Peak Plant Genetics, LLC	39319 Groshong Road Albany, OR 97321
1158	„Pietrzak sp. z o.o. sp. k.	Dłużniewo Małe 39A PL-09-440 Staroźreby
1163	DLF Seeds, s.r.o.	Fulnecká 95 742 47 Hladké Žitovice
1188	Pure-Seed Testing, Inc.	29975 S. Barlow Rd. Canby, OR 97013
1247	Rafał Markiewicz	Dunowo 1F 76-024 Świeszyno
1265	Cérence	4 avenue de la CEE 86170 Cissé
1272	Nasionex sp. z o.o.	ul. 11 listopada 22 PL-09-140 Raciąż
1280	APZ sp. z o.o.	ul. Armii Krajowej 3/16 10-072 Olsztyn
1299	Upper Murray Seeds Pty Ltd	1696 Cressy Main Road Cressy TAS 7302
1297	National Agricultural Research and Development Institute	1 Nicolae Titulescu street, Călărași County 915200 Fundulea
1298	DSV Northstar Ltd.	P.O. Box 2220 Neepawa, MB R0J 1H0